

Historiska föreningen 2016

Historiska föreningens verksamhet har under det etthundraandra verksamhetsåret 2016 fortgått enligt tidigare riktlinjer. Föreningen har under året sammanträtt till två möten samt tolv programtillfällen. Styrelsen har sammanträtt åtta gånger till ordinarie möten. Deltagarantalet vid föreningens möten och program, exklusive Jarl Gallén-prisceremonin, har varierat mellan elva och 75 personer med ett medeltal på 26 personer (drygt 19 personer föregående år).

Historisk Tidskrift för Finland utkom med sin etthundraförsta årgång. I samband med den hundraåriga avslutande uppmärksammades detta med ett festseminarium i mars 2016. Seminariet ordnades i samarbete med Historiska nämnden vid Svenska litteratursällskapet i Finland och Centrum för Nordenstudier vid Helsingfors universitet. *Historisk Tidskrift för Finlands* mångåriga ansvariga redaktör, docent Lars-Folke Landgrén lämnade sitt uppdrag vid utgången av år 2016. På föreningens höstmöte 17.11.2016 valdes fil.dr Jennica Thylin-Klaus till ny huvudredaktör för HTF fr.o.m. 1.1.2017. Thylin-Klaus tillträder för en femårsperiod.

Möten

Värmötet hölls 7.4.2016.

Höstmötet hölls 17.11.2016.

Seminarier, föredrag och övriga program

- 6.2 Föreningen arrangerade det svenska programmet under XVII Finska historiedagarna i Lahtis under temat *Tryckfrihet, censur och offentlighetsprincip i 250 år*. Programmet öppnades av föreningens ordförande fil.mag. Julia Dahlberg. Föredragshållare var professor Anu Koivunen med ”Nationella offentligheten i förvandling? Public service-debatter i Finland och Sverige på 2000-talet”. Chefredaktör em. Janne Virkkunen intervjuades av professor Peter Stadius under rubriken ”Tamminiemen pesänjakajat 35 år senare”. Fil.dr Ainur Elmgren med ”Censur och yttrandefrihet i 1930-talets Finland”, docent Lars-Folke Landgrén med ”Censuren i Finland 1809–1919”, docent Jonas Nordin med ”Tryckfrihetsförordningen 1766: den första i sitt slag?” och docent Henrik Knif: ”Anders Chydenius och tryckfrihetsförordningen 1766 i sitt sammanhang”. (42 personer)

- 2.3 Föredragsafton ”Petsamo – Drömmen om ett finskt Klondike?” på Vetenskapernas hus. Gunnar Mickwitz-pristagaren fil.mag. Tomi Ståhlberg höll ett föredrag under rubriken: ”Handeln via Petsamo – guldgruva eller inte?”. Den andra föredragshållaren, professor Peter Stadius, talade under rubriken ”Petsamo som det unga Finlands modernitetsprojekt”. (19 personer)
- 11.3 *Festseminariet HTF:100 Vetenskaplig publicering i Norden – hur ser framtiden ut?*
Festseminariet till ära för *Historisk Tidskrift för Finlands* 100:e årgång hölls på Svenska litteratursällskapet i Finland. Seminariet ordnades i samarbete med Historiska nämnden vid Svenska litteratursällskapet i Finland och Centrum för Nordenstudier vid Helsingfors universitet. Seminariet öppnades och deltagarna hälsades välkomna av Historiska föreningens ordförande fil.mag. Julia Dahlberg och docent Ann-Catrin Östman i egenskap av ordförande för Historiska nämnden vid SLS. Chefredaktören för HTF, docent Lars-Folke Landgrén höll öppningsanförandet, därefter följde en panel under rubriken ”Erfarenheter från de olika nordiska länderna – situationen just nu, utmaningar, tvistefrågor och lösningar?” Ordförande för panelen var professor Peter Stadius (Centrum för Nordenstudier, Helsingfors universitet) och deltagare var Kari Aga Myklebost från Norge, Hrefna Robertsdóttir från Island, Jonas Nordin från Sverige och Klaus Petersen, som representerade *Scandinavian Journal of History*. Undervisningsråd Juha Haataja från Undervisnings- och kulturministeriet talade under rubriken ”Open Science as an Instrument for Effective Research”, publikationschef Johanna Lilja från Vetenskapliga samfundens delegation talade under rubriken ”Turbulens eller trender – Finsk vetenskaplig publikationsverksamhet på 2010-talet”. Därefter följde en paneldiskussion med ämnet ”Publicering på nationella språk” med Ann-Catrin Östman (SLS), Anu Lahtinen (*Historiallinen Aikakauskirja*), Johan Strang (CENS, *Ideas in History*) och Johanna Ilmakunnas (*Sjuttonhundratalet*). Efter detta hölls en avslutande diskussion innan servering. (75 personer)
- 7.4 Föreningens vårmöte på Vetenskapernas hus. (20 personer) Vårmetet åtföljdes av föredrag av fil.dr Aapo Roselius under rubriken ”Den blåsvarta fanan – finsk fascism under mellankrigstiden”. (30 personer)

- 4.5 Föredragsafton och museibesök med guidning på Hotell- och restaurangmuseet i Kabelfabriken. Fil.dr Richard Robinson föreläste under rubriken ”Tides of Refreshment, Waves of Excess. Drink at the English Seaside, 1880–1939”. Efter föreläsningen guidat besök i Hotell- och restaurangmuseets utställning. (11 personer)
- 19.5 Museibesök på Helsingfors stadsmuseum. Museilektor Anna Finnilä visade museets nya basutställning ”Smakbitar från Helsingfors” och berättade om stadsmuseets nya utrymmen och verksamhet. (25 personer)
- 9–11.9 Höstexkursion *Bruk, slott och samlingar i Uppland*. Höstexkursion till Uppsala och Uppland i Sverige. I Uppsala besökte deltagarna Uppsala universitets konstsamling, Gustavianum med Augsburgska konstkåpet och anatomiska teatern. Därefter följde ett besök på universitetsbiblioteket Carolina Rediviva samt Uppsala domkyrka där specialforskare John Strömberg gav ett inlägg om landskapsvapnen på Gustav Vasas sarkofag. Under höstexkursionen besökte man även Gripsholms slott med Vasavåningen, Gustaf III:s teater och Svenska statens porträttsamling. Likaså besöktes Skokloster slott och bibliotek, Lövsta bruk och herrgård samt herrgårdsbiblioteket. Besök på Linnés hem i Hammarby. Docent Henrika Tandefelt gav en specialföreläsning under resan. (14 personer)
- 11.10 Bokkväll *Finlands svenska historia – Språkfrågan och nationalstaten* på Vetenskapernas hus. Professor Max Engman och professor Henrik Meinander samtalande om sina nya böcker, *Språkfrågan* (Engman) och *Nationalstaten* (Meinander) (37 personer)
- 19.10 Museibesök på konstmuseet Sinebrychoff. Guidad rundtur på utställningen *Stilleben – Livet på ett bord*. (16 personer)
- 17.11 Föreningens höstmöte på Vetenskapernas hus. (15 personer)
Intervju med professor Holger Weiss: *Slavhandel och slaveri under svensk flagg*. Journalisten Sanna Karlsson intervjuade. (25 personer)
- 2.12 Utdelning av det femte Jarl Gallén-priset och föredrag av pristagaren i Finska Litteratursällskapets festsal i samband med en konferens som arrangerades av Historiska föreningen i samarbete med Centrum för Nordenstudier (Helsingfors universitet) samt föreningen Glossa med stöd av Thure Galléns stiftelse. Det femte Gallén-priset tillföll professor Lena Liepe (Oslo universitet) som höll ett föredrag under rubriken ”Arm-in-arm. The meaning-making of relics and reliquaries from the Middle Ages to the present”.

- 14.12 Utställningsbesök på Riksarkivet. Guidad rundtur på utställningen *Pro Finlandia – Finlands väg till självständighet* under ledning av specialforskare John Strömberg och Pertti Hakala. (12 personer)

Medlemmar

Föreningens medlemsantal var vid verksamhetsårets utgång 2 hedersmedlemmar, 269 aktiva och 102 understödande medlemmar. Totalt 373 medlemmar (377 år 2015).

Medlemsavgiften

Årsavgiften för aktiv och understödande medlem var 40 euro. Den sänkta avgiften för studerande medlemmar var 25 euro. För medlemmar av samma hushåll var årsavgiften 20 euro.

Styrelsen

Föreningens styrelse har haft följande sammansättning: ordförande fil. mag. Julia Dahlberg, vice ordförande fil.mag. Sophie Holm, ledamot (ekonom) fil.mag. Michaela Bränn, ledamot (sekreterare) fil.mag. Nina Johansson, ledamot fil.mag. Magdalena af Hällström, ledamot fil.mag. Mikael Björk-Winberg, ledamot fil.mag. Lotta Nylund.

Revisorer har varit dipl.ekon. CGR Eva Bruun, med en av Bruun Audit Oy utsedd suppleant (Rabbe Nevalainen) och fil.kand. Pertti Hakala, med fil.dr Minna Sarantola-Weiss som suppleant.

Fonden till Gunnar Mickwitz minne

Ur fondens medel utdelas, i enlighet med dess stadgar, Gunnar Mickwitz pris till en ung forskare ur Historiska föreningens led. Prisets storlek är 1 000 euro. Till priskommittén för läsåret 2015–2016 utsågs vid föreningens höstmöte 2015 t.f. professor Björn Forsén, föreningens ordförande fil.mag. Julia Dahlberg, fil.dr Kasper Kepsu samt fil.mag. Jonathan Lagerquist. Lagerquist blev emellertid senare tvungen att avsäga sig uppdraget.

Det tjugofjärde Gunnar Mickwitz-priset utdelades till fil.mag. Evelina Wilson (tidigare Knipström) för avhandlingen pro gradu *Hvad är vårt lif då hälsan saknas? Sjukdom och död i kvinnliga ståndspersoners korrespondens 1808–1852 i Finland*. Priset utdelades den 10 januari 2016 av kansler Thomas Wilhelmsson under en ceremoni vid Helsingfors universitet, i närvaro av representanter för den svenska lärostolen, priskommittén och representanter för föreningen samt inbjudna gäster. (14 personer)

Bröderna Gösta och Gunnar Mickwitz fond för historisk och ekonomisk-historisk vetenskap

Ur fondens medel utdelas, i enlighet med dess stadgar, Gösta Mickwitz-priset till en person eller organisation som på ett bemärkt sätt bidragit till att upprätthålla ett levande intresse för historia och historieforskning. Priskommittén för år 2016 hade samma sammansättning som föregående år då kommittén inte sammanträtt. Kommittén bestod av föreningens ordförande fil.mag. Julia Dahlberg, docent Lars-Folke Landgrén (självskrivnen som ansvarig redaktör för *Historisk Tidskrift för Finland*), fil.mag. Sophie Holm samt den tidigare pristagaren professor Panu Pulma. Det åttionde Gösta Mickwitz-priset tilldelades Jessica Parland-von Essen för hennes mångsidiga, initiativrika och kreativa arbete med digitala verktyg och källor, öppna data samt digitala forskningsmetoder inom historievetsenskapen. Prisutdelningen uppsköts till januari 2017.

Historisk Tidskrift för Finland

Tidskriftens redaktion har under året bestått av ansvarige redaktören docent Lars-Folke Landgrén samt redaktionssekreterarna fil.mag. Jens Grandell och fil.dr Jennica Thylin-Klaus. Tidskriftens skattmästare har varit fil.mag. Michaela Bränn. Skattmästaren har ansvarat för tidskriftens kansliärenden.

Tidskriftens hundraförsta årgång omfattade fyra nummer om sammanlagt 480 sidor (592 sidor år 2015).

Innehållet fördelade sig på 9 uppsatser, 1 inledning, 1 förord, 3 översikter, 2 synpunkter och 4 rapporter från fältet. Under rubriken "Granskningar" ingick 17 bidrag. Av samtliga 37 bidrag var 25 författade av män, 11 av kvinnor. Ett bidrag var författat av en man och kvinna tillsammans. Sammanlagt medverkade 32 skribenter i årgången med ett eller flera bidrag. 6 bidrag var översatta från finska. Upplagan uppgick till 700 exemplar (650 för 2016:4).

Utgivningen av tidskriften har främst finansierats genom anslag av Vetenskapliga samfundens delegation och av Svenska litteratursällskapet i Finland. För översättningskostnader fick tidskriften ett anslag från Informationscentralen för Finlands litteratur (FILI) / Delegationen för den svenska litteraturens främjande.

Föreningens och tidskriftens webbplatser

Adresserna till föreningens och tidskriftens webbplatser är www.historiskaforeningen.fi och www.historisktidskrift.fi.

Historiska föreningen och *Historisk Tidskrift för Finland* finns även på Facebook.

Nina Johansson